

+ نقد فیلم دست انداز

کمال تبریزی نسخه‌ی کیک!

اول از همه، مسئله اصلی فیلم، کارگردانی است. کمال تبریزی (به نظر بنده) دو نسخه دارد. یک نسخه واگهی که «لیلی با من است» و «مارمولک» و «سرزمین مادری» می‌سازد و یک نسخه کیک که با نگاهی فانزیکال

دست به ساخت دست‌انداز و یا مارموز می‌زند. درهم‌آمیزی خیال و واقعیت سابقه‌ای طولانی در سینمای جهان دارد و نویسندگان بزرگی مانند چارلی کافمن بارها و بارها سراغ چنین داستان‌هایی رفته‌اند. درخشش ابدی یک ذهن پاک، اقتباس و جان مالکویچ بودن از نمونه‌های درخشان این سبک از داستان‌گویی در سینمای جهان هستند. اما این‌جا در کارگردانی کمال تبریزی، ما گم شدن بیننده را شاهدیم در این حجم شخصیت‌ها و عدم شخصیت‌پردازی!

این کار، جلوه‌های ویژه بصری مناسبی دارد. به اندازه و در حد و حدود فیلم «طعم شیرین خیال». خصوصاً آن‌که این جلوه‌های ویژه نقش مهمی در داستان خیال‌انگیز تبریزی بازی می‌کنند و اگر کارگردان موفق نمی‌شد از این موضوع به درستی استفاده کند، کل فیلم از دست می‌رفت. اما تبریزی موفق شده کاملاً هوشمندانه و با تکیه بر تجربه‌ی نسبتاً موفق طعم شیرین خیال در دست‌انداز به خوبی از جلوه‌های ویژه استفاده کند.

در فیلم‌نامه پرش‌هایی را شاهدیم که گاهی مخاطب خط اصلی داستان را گم می‌کند و تا بیاید با آن خو بگیرد، وارد دنیای واقعی از فانزری می‌شویم.

از نظر بازی، بازی درخشان پرویز پرستویی در مارمولک و لیلی با من است، رضا کیانیان و مهران مدیری در همیشه پای یک زن در میان است بهترین شاهد مثال برای کیفیت بالای بازی‌ها در فیلم‌های کمال تبریزی است. همین مطلب گویای بازی گرفتن درست و به‌اندازه تبریزی از بازیگر می‌شود. در دست‌انداز هم ما شاهد بازی‌های نسبتاً خوبی از بازیگران فیلم هستیم. در این فیلم بازیگران باتجربه و با سابقه‌ای مانند رضا کیانیان و رویا نونهالی در کنار هدی زین‌العابدین حضور گرم و دل‌نشینی دارند و به‌طور کلی بازی‌ها در آخرین فیلم تبریزی کیفیت خوبی دارد.

در مجموع شاید اگر کمال تبریزی نسخه اصلی خودش بود، فیلم بهتری را شاهد بودیم؛ یا اینکه این کار را نمی‌ساخت و یا حداقل بهتر می‌ساخت!

+ دقایقی با برنامه تلویزیونی مدار بسته

دوربین مخفیها!

کرد، فضا سازی محیط استودیو است که چیدمان و طراحی کاملاً متفاوتی نسبت به غالب برنامه‌های استودیویی دارد. گفت‌وگو با مهمان نیز در دو فضا انجام شده و طراحی هردو، حس و حال مثبتی را به مخاطب القا می‌کند.

نقدی که می‌توان به این برنامه وارد کرد، در کیفیت پرداخت به موضوع است. موضوعاتی که انتخاب می‌شود اغلب جزء دغدغه‌ها و مسائل مهم زندگی اجتماعی است و جا دارد که به صورت دقیق‌تر، کامل‌تر و جزئی‌تر به آن پرداخته شود. به گفته تهیه‌کننده این برنامه، اولویت در پرداخت به موضوعات مختلف در مرحله اول ایجاد طنز و سرگرمی برای مخاطب است و در مرحله دوم به نقد اجتماعی پرداخته می‌شود. این مثنی را می‌توان دلیل ضعف در پرداخت عمیق به موضوعات انتخاب شده دانست. ضعفی که در بیشتر سریال‌ها، فیلم‌ها و برنامه‌های تلویزیونی دیده می‌شود.

بخش‌های مربوط به دوربین مخفی را می‌توان نقطه عطف این برنامه دانست. بخش‌هایی که به تنهایی می‌تواند بار طنز کل برنامه را به دوش بکشد. در هر قسمت از دوربین مخفی، سناریوی یکسانی روی تعدادی از افراد پیاده می‌شود و عکس‌العمل آن‌ها نشان داده می‌شود. با توجه به تأکید عوامل روی واقعی بودن این دوربین مخفی‌ها، اما در بعضی قسمت‌ها نشانه‌هایی از غیرواقعی بودن در آن دیده می‌شود. گویی بخش‌هایی از آن از قبل هدایت شده و مردم نسبت به آن توجیه شده‌اند. حجاب کامل خانم‌هایی که در این آیت‌ها حضور دارند می‌تواند مؤید این صحبت باشد. با این حال هدف از بیان این نکته متهم کردن عوامل این برنامه به ساخت یک دوربین مخفی ساختگی نیست.

در هر حال، در این بازار آشفته کمبود برنامه طنز فاخر و نقطه‌زن، این برنامه می‌تواند نمره قابل قبولی کسب کند. چراکه سعی شده در آن مفاهیم درستی گنجانده شود و ضمناً نوع طنزی که این برنامه دارد می‌تواند تعداد مخاطبان خوبی را جذب کند.

«مدار بسته» برنامه‌ای است با اجرای حسین رفیعی و محمد شعبان‌پور که از اول آبان ماه در روزهای دوشنبه و سه‌شنبه از شبکه دو سیما شروع به پخش کرده‌است. تهیه‌کنندگی این

برنامه را نیز محسن فراهانی به عهده دارد.

این برنامه در قالب یک مجله شب‌انگهی در دو بخش استودیو و دوربین مخفی است که در هر قسمت به موضوعات و مسائل اجتماعی و روزمره پرداخته می‌شود.

در بخش‌های مربوط به دوربین مخفی، محمد شعبان‌پور به تنهایی و با همکاری اشخاصی دیگر در سطح شهر، در قالب راننده تاکسی یا مواردی دیگر و با هدایت‌گری حسین رفیعی متناسب با موضوع هر قسمت، آیت‌م دوربین مخفی را اجرا می‌کند.

محمد شعبان‌پور شخصیتی است که با وجود سال‌های زیاد فعالیتش، در میان عموم تصویر کمتر شناخته شده‌ای دارد. شاید بتوان گفت از زمان حضورش در برنامه شب‌های مافیا به عنوان یک شخصیت شناخته شده به مخاطب عام معرفی شد. او در این برنامه توانسته به خوبی از پس ایفای نقشش بر بیاید و موقعیت‌های طنز زیادی را ایجاد کند. موقعیت‌هایی که می‌توان گفت بخش غالب آن حاصل مهارت خودش است و نه موقعیت‌سازی نویسندگان برنامه.

در بخش استودیو نیز متناسب با موضوع، از یک مهمان که غالباً از افراد تاحدودی سرشناس است دعوت شده و با او به گفت‌وگو می‌پردازند. علیرغم شناخته شده بودن این افراد، روند سلبریتی‌محوری و سلبریتی‌پروری در این برنامه دیده نمی‌شود؛ چراکه مهمان‌های برنامه به صورت هدفمند و متناسب با موضوع آن قسمت انتخاب شده‌اند. البته که برخی از مهمان‌ها را می‌توان با چندین درجه تخفیف به موضوع ربط داد.

از نکات جالب و مثبتی که در مورد این برنامه می‌توان ذکر